

Sport:

WK 1974: BRD-DDR

Klassenstrijd op het voetbalveld

De loting voor het WK van 1974 deed de wenkbrauwen van elke Duitser fronsen: voor het eerst zouden de elftallen van de Bondsrepubliek Duitsland (BRD) en de Duitse Democratische Republiek (DDR) de degens kruisen. Meer nog dan de finale tussen West-Duitsland en Nederland behoort de 'klassenstrijd op het voetbalveld' tot het collectieve Duitse geheugen.

De verwachtingen binnen de DDR waren niet hoog gespannen voor het duel met West-Duitsland. De grote buurman had een buitengewoon sterk elftal, dat twee jaar daarvoor nog Europees kampioen was geworden. Bayern München, de club van aanvoerder Franz Beckenbauer, had zojuist de Europa Cup 1 op zijn naam geschreven. De Oost-Duitsers hadden zich daarentegen pas voor de eerste keer voor het wereldkampioenschap gekwalificeerd.

De wedstrijd in Hamburg tegen West-Duitsland werd in de DDR niet alleen gezien als een sportief belangrijk affiche. Ook de eer van de arbeidersstaat tegenover de kapitalistische klassenvijand moest worden hooggehouden. Op wetenschappelijke wijze waren diverse specialisten eind jaren zestig begonnen om de sportieve prestaties van de DDR op te krikken. Dat resulteerde in 1972 in een rits medailles bij de Olympische Spelen in München. Bij het voetbal kwam het succes vooral terug in de prestaties van 1. FC Magdeburg. Deze club draaide in de jaren '70 op Europees topniveau mee en versloeg in 1974 AC Milan in de finale van de Europa Cup 2.

Dr. Horst Slaby was lid van de 'Forschungsgruppe Fussball'. In een uitzending van Andere Tijden zegt hij: "Met twintig collega's hielden wij ons alleen maar bezig met de theorie en praktijk van de voetbalsport met als doel het DDR-voetbal naar de internationale top te brengen."

'Aktion Leder'

Meedoen aan de wedstrijden op het WK was voor de DDR meer dan alleen een busreis regelen. Het meereizen van de fans uit Oost-Duitsland werd als bijna militaire operatie tot stand gebracht. Onder codenaam 'Aktion Leder' werden voor elk WK-duel speciaal geselecteerde fans bij elkaar gezocht. In principe mochten alleen gehuwde supporters mee, zonder hun partner. Dan was de kans op

vluchtacties in het kapitalistische buitenland zo klein mogelijk.

Voor de wedstrijd tegen West-Duitsland gingen 1500 fans, waarvan een groot deel Stasi-medewerkers, richting Hamburg. Daar werden zij in een colonne naar het stadion gebracht. Horst Slaby was één van de toeschouwers. Hij vertelt: “We kwamen de trein uit, dan was er aanwezigheidscontrole, we gingen naar het stadion en dan weer: aanwezigheidscontrole. Je had het gevoel dat er onder de supporters een groep van zo’n honderd man vooral ons in de gaten hield”. De operatie ging voor de Stasi naar wens: geen enkele supporter ontsnapte uit de groep.

Ook de wedstrijd liep gesmeerd voor de Oost-Duitsers. Het sterrenteam van West-Duitsland kwam maar niet in zijn spel, terwijl de fysiek sterke DDR-spelers voelden dat er iets te halen viel. Hun beloning kwam in de 78ste minuut, toen Jürgen Sparwasser een lange bal met zijn neus onderschepte en daarmee de bal zo van richting veranderde dat hij vrij voor doelman Sepp Maier kwam. De ster van 1. FC Magdeburg schoot de bal over de keeper in het doel: 1-0 voor de Duitse arbeidersstaat.

Met deze einduitslag is de DDR nog steeds het enige land waar West-Duitsland nooit van heeft gewonnen. Een herkansing voor de ‘Wessies’ is sinds de eenwording van Duitsland in 1990 definitief verkeken.

Bron: [Andere Tijden. 'Duitse broederstrijd' \(uitgezonden op 28 mei 2006\)](#)

Afbeelding 2: het team van de DDR. Bron: Bundesarchiv

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/631/wk-1974-brd-ddr>